

SZOLIDARITÁS ÉS VÉGREHAJTÁS

DR. SŐRÉNÉ DR. BATKA ESZTER¹

Bevezetés

A szolidaritást úgy is definiálhatjuk, mint az emberiség erejét. Mivel a Földön számos ember él, így a szolidaritás is számos jelentéssel bír. Hiszen különbözőek vagyunk, így bizonyos témákban nem pontosan ugyanaz a véleményünk, ami így természetes. Egy dolog van azonban, amiben minannyian megegyezünk, mégpedig az, hogy egytől egyig emberek vagyunk.

A szolidaritás szó, számos ponton megjelenik az életünkben, manapság pedig különös jelentőséggel bír. Dolgozatomban a szolidaritás és a bírósági végrehajtás kapcsolatát vizsgálom, továbbá javaslatot teszek egy esetleges rendszer kialakítása irányába, mely a végrehajtási eljárásokat egy szociális rendszerhez kapcsolná. A köznapi szóhasználatban a szolidaritás kölcsönös kötelezettségvállalást, egymás megsegítésének készségét jelenti. Meglátásom alapján a kölcsönösségen van a hangsúly, vagyis egy olyan szolidaritásközösség kialakítása lenne a cél, melyben ki-ki a saját teljesítőképessége alapján viseli a terheket, mint például a társadalombiztosítás.

Kulcsszavak: szolidaritás, emberiség, alapvető emberi jogok, kilakoltatás, kooperáció

I. Mi a szolidaritás?

A szolidaritás a klasszikus szociológia kulcsfogalma, azonban definiálása korántsem egyszerű. A fogalom elsődlegesen arra az elemi kötélekre utal, mely egy tetszőleges társulás fenntartásához nélkülözhetetlen, azaz egy társulás minden tagja rá van utalva a többi tagra, vagyis potenciálisan rászorúlnak a többi tag materiális vagy szimbolikus segítségnyújtására, emellett minden taggal szemben megfogalmazódnak a többiekért hozott áldozatokra és erőfeszítésekre vonatkozó elvárások. A tagok ezáltal tehát potenciális segítségnyújtóvá válnak. Ez az egymásra való utaltság az, ami létrehoz egy társadalmon belül egy fajta köteleket, egymásrautaltságot, azaz a társulások integrációjának kulcsát jelenti. A szolidaritásra vonatkozó kérdés egyidős a szociológia kialakulásával.²

A szociológiában elsőként az első szociológushoz³, Auguste Comte nevéhez fűződik a szolidaritás tematizálása.

Szintén nála jelent meg elsőként az a gondolat, hogy a munkamegosztás a társadalmi szolidaritás forrása.⁴

¹ PhD hallgató Károlyi Gáspár Református Egyetem, Konzulens: Dr. habil Birher Nándor tanszékvezető, Jogtörténeti Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

² Szociológiai Szemle 28(1): 4–32 Szolidaritás a késő modernitásban: Sik Domonkos 2020.04.25.

³ Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába Osiris kiadó, Budapest, 2006.

Émile Durkheim meglátása alapján a társadalmakban a szolidaritás kétféle formája van jelen. Két alapvető társadalomtípust különböztet meg, a mechanikus szolidaritás társadalmait, tehát azokat a társadalmakat, melyeket a kollektív tudat irányít, ahol az individualitás nem létezik, nincs munkamegosztás a közösségeken belül. A társadalmi munkamegosztás megjelenésével alakul ki a másik, az úgynevezett organikus szolidaritás társadalma, ahol a társadalomban, köszönhetően a fejlett munkamegosztásnak, individualizálóik, a kollektív tudat szabályozóereje gyengül⁵. A modern társadalmakban a fenti szabályozás kétféle formája egyszerre van jelen⁶.

A szolidaritás elvében különleges jelentőséget kap az emberi személyek lényegileg közös természete, a méltóság és az emberi jogok minden emberre vonatkozó egyenlősége. Az egyház tanítása szerint a szolidaritás a társadalomban megnyilvánuló olyan jóakarat, törekvés, amely minden ember javára irányul⁷.

A szolidaritás szó a latin *solidus* szóból származtatható, mely jelentése szilárd, tömör, teljes egész. A szót kezdetben bizonyos jogi összefüggésben használták. A szolidaritáskötelezettség „minden adós korlátlan kötelezettsége valamely adósság teljes összegére vonatkozóan, melynek bárki által történő kiegyenlítése megszünteti a többiek kötelezettségét”. A szolidaritásközösség olyan közösség, melyben ki-ki a saját teljesítőképessége szerint viseli a terheket”, ilyen például a társadalombiztosítás. A köznapi szóhasználatban a szolidaritás kölcsönös kötelezettségvállalást, egymás megsegítésének készségét jelenti⁸.

A katolikus társadalmi tanítás alapelveiből kiindulva a perszonalitás-szolidaritás-szubszidiaritás hármasságát kell szem előtt tartanunk, melyet elsőként Oswald von Nell - Breuning hangsúlyozott. Ezen fogalmak azonban csak együttesen értelmezhetőek, azaz bármelyik túlhangsúlyozása a másik kettő kárára értelmetlenné, sőt mi több lehetetlenné teszi a közjó elérését.

Amíg a perszonalitáselv alapján, minden ember, mint személy fejt ki alapvető jogigényét, addig a szolidaritáselvben ennek a jogigénynek megfelelő kötelesegekről van szó, melyek mindenkire nézve kötelező jelleggel hatnak a jogközösség keretein belül, továbbá a jogközösség egészére is vonatkoznak. A szolidaritás elve tehát társadalmi együttműködésre kötelez, „melynek célja mindenki számára biztosítani a személy emberjogi státuszát.”⁹

A szubszidiaritás fogalma a latin *subsidium* szóból ered, ami segítséget jelent. Olyan segítségről van itt szó, mely a magánszemélyek kezdeményezőképességét segíti elő a magasabb társadalmi szinten levő személyekkel, szervezetekkel szemben, illetve annak segítségét a közjó elérése érdekében.

⁴ https://socio.hu/uploads/files/2019_2/32_takacs.pdf 2020.04.26.

⁵ Maczonkai Mihály: *Jogszociológia, Dialóg Campus, Budapest-Pécs, 2005.*

⁶ https://socio.hu/uploads/files/2019_2/32_takacs.pdf 2020.04.26.

⁷ http://www.ncsszi.hu/download.php?file_id=973 2020. 02.28.

⁸ Arno Anzenbacher. *Keresztény társadalometika, 2001. 187.o.*

⁹ Arno Anzenbacher. *Keresztény társadalometika, 2001. 187.o.*

A szolidaritás azonban nem szűkíthető le kizárólag a szociálpolitikára, vagy a kreatív tevékenység területére, át kell, hogy járja a társadalmi, gazdasági élet egészét¹⁰.

„Az emberek és népek közötti újszerű függőségi kapcsolatoknak, amelyek valójában a szolidaritás formái, át kell alakulniuk olyan kapcsolatokká, amelyek egyfajta valóságos és tényleges erkölcsi-társadalmi szolidaritásra irányulnak, mivel minden emberi viszonyban benne gyökerezik ez a morális követelmény. A szolidaritás tehát két egymást kölcsönösen feltételező szempontból közelíthető meg:

- társadalmi alapelvként és
- erkölcsi erényként.”

A szolidaritás továbbá valóságos és tényleges erkölcsi erény is; „nem holmi érzelem és homályos együttérzés vagy felszínes részvét a sok közeli és távoli szenvedő ember iránt, ellenkezőleg, szilárd és tartós elhatározás a közjóért való fáradozásra, azaz a munkálkodásra külön-külön és együttesen mindenki javáért, mert mindannyian felelősek vagyunk egymásért”. A szolidaritás az alapvető társadalmi erények csúcán helyezkedik el, mert az igazságosság dimenziójában kap helyet, és ez olyan erény, amely kiemelkedő módon irányul a közjóra, továbbá „a felebarát javáért való munkálkodás” dimenziójában van, „evangéliumi értelemben készen arra, hogy 'elveszítsük életünket', a másikkért, ahelyett, hogy kizsákmányolnánk, a másikat szolgálva, ahelyett, hogy őt saját hasznunkra elnyomnánk.

A társadalmi tanítás szolidaritásról szóló üzenete nyilvánvalóvá teszi, hogy a szolidaritás és a közjó között, a szolidaritás és a javak egyetemes rendeltetése között, a szolidaritás és az emberek, népek egyenlősége között, valamint a szolidaritás és a béke között szoros kapcsolat van¹¹.

II. Miért van szükség a szolidaritásra?

A szolidaritás célja, hogy ösztönzően hassunk egymásra, kölcsönösen és mindenkire nézve igazságosan gondoskodjunk egymásról. A szolidaritás akkor működik a legjobban, ha tiszteletben tartjuk egymás eltérő szükségleteit és életkörülményeit, megértjük, hogy a szolidaritásnak számos módja van, és összehangoljuk válaszainkat.

A szolidaritás kölcsönös elkötelezettséget és az egymás megsegítésére való hajlandóságot kellene, hogy jelentse az emberi társadalomban, ami - őszintén szólva - sajnos szinte teljesen kihalt a mai társadalomban.

¹⁰<https://barankovics.hu/keresztnydemokracia-adatbazis/a-keresztnydemokracia-tortenete> 2020.04.25.

¹¹Az egyház társadalmi tanításának kompendiuma: http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/justpeace/documents/rc_pc_justpeace_doc_20060526_compendio-dott-soc_hu.html

III. Hogyan jelent/jelenik meg a szolidaritás a bírósági végrehajtási eljárások során Magyarországon?

Bizonyára mindenki hallott már, ha máshonnan nem akkor a médián keresztül a kilakoltatásokról, mely szó hallatán a végrehajtókról és az általuk végzett tevékenységről ez a munkakör nem éppen örvendő népszerűségnek. Úgy tűnik, hiába tűzte ki célul a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar a „tiszteséges eljáráshoz való jog érvényre juttatása útján az igazságszolgáltatásba vetett közbizalom erősítését és megővését.”¹²

Hosszú út vezet azonban, a végrehajtási eljárás folyamán az árverés befejezéséig, melynek záróköve az elárverezett ingatlan Árverési Vevő részére történő birtokba adása.

A hatályos magyar jogszabály alapján - eltekintve az újonnan kialakult veszélyhelyzettől, mely végrehajtást érintő részleteire a későbbiek során részletesen kitérek¹³, - továbbá a speciális¹⁴ esetektől, egészen november 15-től április 30-ig kilakoltatási moratórium áll fenn. Mint ahogyan minden évben, úgy vélhetően 2020. május 1-től is, ismét középpontba kerültek volna a kilakoltatások a médiában, hiszen idén is több ezer ember kerülhetett volna „utcára”. A kilakoltatásoknak számos formája lehet. A devizahitelesektől kezdve, az önkényes lakásfoglalókon keresztül, az Önkormányzati lakások bérleti díjának nem fizetésétől, díj, vagy éppen -rezi-hátralékokon át, egészen az árverésen megvásárolt ingatlanok birtokbaadásáig.

A moratórium időtartama azonban nem mindig nyújt biztosan védelmet a kilakoltatások ellen, mivel, mint általában mindenhol, az eljárás során itt is vannak kivételek.

A kialakult veszélyhelyzettől eltekintve (melyet a későbbiek során kívánok részletesebben taglalni), nem vonatkozik a tilalom például az önkényes lakásfoglalókra, hiszen ők minden féle jogcím nélkül költöztek be valahová, például feltörték egy lakást, és a tulajdonos engedélye nélkül költöztek be abba.

Ugyancsak nem vonatkozik a moratórium azokra, akik tulajdonát közös tulajdon megszüntetése miatt árverezi el a végrehajtó.

Van helye a kilakoltatásnak, ha a kötelezett, vagy a vele egy háztartásban élő személy, más lakóingatlan használatára jogosult a kiürítendő ingatlannal szemben, és a bíróság elrendelte a kiürítést, továbbá, ha a végrehajtást kérő gondoskodik a kötelezett elhelyezéséről, vagy a magánszemély végrehajtást kérő valószínűsíti, hogy az ő elhelyezése a kiürítés nélkül nem biztosított.¹⁵

A birtokba adás folyamatának megismerése előtt néhány, az értékesítéssel kapcsolatos fogalmat azonban, úgy vélem tisztázni kell, tekintettel arra, hogy birtokba adásra a végrehajtónak csak a beköltözhető állapotú ingatlan esetén van lehetősége.

¹² 35/2015(II.25.) IM rendelet az önálló bírósági végrehajtó intézkedése ellen benyújtott panaszügyek intézéséről, a panaszügyek felügyeletéről és a fegyelmi ügyek nyilvántartásáról.

¹³ 57/2020 (III.23.) Kormányrendelet.

¹⁴ A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 182/A. §.

¹⁵ A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 182/A. §. (3) a) - c).

Ingatlan árverésnél fontos különbséget tenni tehát a „lakott” és a „beköltözhető” állapotú ingatlan között. A „beköltözhető” megnevezés talán megtévesztő lehet, hiszen sok esetben az árverés időtartama alatt lakik valaki az ingatlanban. Jogi szempontból azonban, önmagában az a tény, hogy valaki bent lakik az ingatlanban, még nem jelenti azt, hogy lakottan kerül az ingatlan árverezésre.

Az ingatlant rendszerint beköltözhető állapotban kell értékesíteni, ami egyben azt jelenti, hogy az ingatlan sikeres értékesítése után, az új tulajdonos azt birtokba veheti, ha annak jogszabályi feltételei fennállnak, függetlenül attól, hogy az elárverezett ingatlanban adós, vagy adós jogán valaki bent lakik.¹⁶ Tényként kell rögzíteni, hogy a beköltözhetően történő értékesítéstől eltérően, a *lakottan történő értékesítés a kikiáltási ár csökkenését eredményezi*. Megjegyzem, az ingatlan lakott állapotban történő értékcsökkenésének mértékét sem a jogalkotó, sem a jog, a joggyakorlat határozottan nem alakította ki, úgymond a becsérték közléssel rögzül a lakott érték, még annak ellenére is, ha az adott adó- és értékbizonyítvány a lakott értéket nem tartalmazta.

Az árverés sikerességét nagymértékben befolyásolhatja, így árverési vevők részére sem közömbös, hogy az ingatlant lakottan vagy beköltözhetően vásárolják meg.

Az ingatlant rendszerint lakottan kell árverezni,

- ha abban a végrehajtási eljárás megindulását megelőzően, érvényes bérleti szerződés alapján bérlő lakik, kivéve, ha adós és zálogjogosult az ingatlan beköltözhető állapotban történő értékesítésében állapodott meg.
- szintén lakottan árverezik az ingatlant, ha haszonélvező lakik benne. Kivételt jelent ez alól, ha a haszonélvezeti jog jogosultja is felelős a végrehajtást kérő követelésének a kielégítéséért, vagy ha a haszonélvezeti jogot a jelzálogjog keletkezése után szerződéssel létesítették.
- lakottan kell árverezni az ingatlan tulajdoni hányadát, ha az ingatlanban nem adós tulajdonostárs lakik, valamint akkor is, ha az ingatlanban az adós egyenesági felmenője lakik, és lakóhelye a végrehajtási eljárás megindítását megelőző 6 hónapban is ebben volt, és az ingatlan tulajdonjogát az adós tőle ingyenesen szerezte.
- az adós és a végrehajtást kérő meg is állapodhatnak abban, hogy az ingatlant lakottan kéri értékesíteni, vagy a lakottan történő értékesítéssel valamennyi végrehajtást kérő egyetért.

A bírósági gyakorlat alapján a lakottan történő értékesítés során a lakásban maradó személy nem tekinthető jogalap nélküli lakáshasználónak, így az új tulajdonos nem költöztetheti ki a bentlakót. A bennmaradó személyt a bérlővel egyenértékű jogok illetik meg. Amennyiben a bennmaradó személy nem a haszonélvezeti jogánál fogva marad az ingatlanban, ez azt is jelentheti, hogy az ingatlan új tulajdonosának az ingatlan használatáért használati díjat kell fizetnie. Hangsúlyozni kell, hogy az új tulajdonos ilyen esetben nem élhet a „rendes” felmondás jogával.¹⁷ Az árverési vevőnek a vételi szándéka kialakításakor tudnia kellett arról, hogy az ingatlant a

¹⁶ A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi. LIII. törvény 141. § (2).

¹⁷ BH2004. 364.

tulajdonjából fakadó általános jogai közül a birtoklás és a használat joga gyakorlásának korlátozásával szerzi meg.¹⁸

Különös helyzetet teremhet az, amikor az ingatlan nem kizárólag az adós tulajdonát képezi, vagyis közös tulajdonban álló ingatlan kerül értékesítésre, figyelemmel az EBH2010. 2142. számú polgári elvi határozatra is, mely szerint:

„Közös tulajdonban álló ingatlan illetőségének pénztartozás miatt történő árverezése esetén szükséges annak vizsgálata, hogy az ingatlan ténylegesen lakott-e, azaz a "nem adós" tulajdonostársak életvitelszerűen az ingatlanban tartózkodnak-e.”¹⁹

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi törvény (továbbiakban Vht.) egyes szakaszában kifejezetten kötelezi az eljáró végrehajtót, hogy az elárverezett ingatlant adja át az árverési Vevőnek.²⁰ Árnyalja ugyanakkor e rendelkezést a határidők számítása, mely a birtokba adási kérelem előterjesztésének időintervallumát hivatott szabályozni.²¹ Még tovább bonyolítja e végrehajtási cselekményt a jelenleg hatályos a Polgári törvénykönyv ingatlan tulajdonának megszerzésére vonatkozó szakasza.²²

Magyarországon, a szomszédos Ausztriával vagy Németországgal összehasonlítva, az árverések a kiköltözési kötelezettség tekintetében eltérően zajlanak.

Ausztriában és Németországban az adósnak még az előtt ki kell költöznie az ingatlanból mielőtt azt árverésre bocsátanák. Magyarországon, amennyiben az árverés ellen nem éltek jogorvoslással, illetve árverési vevő az árverési vételár-különbözet megfizetésére nem kért 60 nap haladékot²³, úgy Adósnak az árveréstől számított 30 nap elteltével el kell hagynia az ingatlant.²⁴ Alapvető különbség az is, hogy míg Magyarországon Önálló Bírósági Végrehajtók tevékenykednek, a Bíróságok „felügyeletében”, addig Németországban, illetve a szomszédos Ausztriában a végrehajtókat a bíróságok alá rendelik.

Mint említettem, az eljárás megindulásától a kilakoltatásig, illetve az ingatlanok birtoka-adásáig hosszú út vezet, a gyakorlat azonban sajnos azt mutatja, hogy az emberek az utolsó pillanatig nem is hiszik el, hogy az eljárás elérheti ezt a szakaszt, sőt szinte nem is tudatosul bennük az eljárás következményeinek súlyossága, az esetleges negatív következmények a további életük vonatkozásában.

Ezért sok esetben könnyen megtörténhet, hogy az kötelezettnek valóban nincs hová mennie a kilakoltatás után, vagy csak az adott pillanatban kezd el azon gondolkodni, hogy hová is menjen. Ez volna az a pillanat, amikor ténylegesen szolidaritásra lenne szükség az eljárás során, és amelyre a jogalkotó még nem talált megfelelő megoldást.

¹⁸ Pfv.III.23.162/1998/3.

¹⁹ EBH2010. 2142.

²⁰ A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi. LIII. törvény 154. §.

²¹ A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi. LIII. törvény 154/A. §.

²² A polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 5:38. § (2).

²³ A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi. LIII. törvény 149. §. (2).

²⁴ A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi. LIII. törvény 154/A. §. (3).

IV. Hol jelenik meg a szolidaritás a végrehajtási eljárás során?

A szolidaritás a végrehajtás során számos ponton megjelenik, kezdve Vht. bizonyos paragrafusaitól, a különböző kormányzati intézkedésekig.

1. Az egész eljárás során a fokozatosság elvét szem előtt tartva kell a végrehajtónak az eljárást lefolytatni²⁵. Azaz elsősorban a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összeget, majd adós munkabérét kell végrehajtás alá vonni és a tartozást behajtani. Amennyiben – előre láthatóan – a munkabérből, illetve a számán kezelt összegből a tartozás viszonylag rövid időn belül nem kerül behajtásra, úgy ingó, illetve ingatlan vagyontárgyra kell az eljárást tovább folytatni. Fontos megjegyezni, hogy az ingatlan végrehajtást, kizárólag végrehajtást kérő kérelmére lehet foganatosítani!²⁶

Meglehetősen érdekes helyzetet teremt ez a gyakorlatban, hiszen számos esetben a végrehajtást kérőknek nem érdeke az, hogy a tartozás minél hamarabb rendezésre kerüljön. Gondolok itt arra, hogy a kamat az idő előrehaladtával folyamatosan növekszik, tehát az eljárás megtérülése egy esetlegesen sikeres árverés kapcsán nem mindig teremt „kedvező” helyzetet. Számos eljárás során előfordul, hogy Adós szabadulna a tartozásától még olyan áron is, hogy ingatlana értékesítésre kerül, azonban ő ezt nem kérheti, tekintettel arra, hogy az „eljárás ura” a végrehajtást kérő. Megfontolandó lenne a jogszabályt kis mértékben megváltoztatni, kiegészíteni, mintegy lehetőséget biztosítva ahhoz a kötelezettek számára, hogy a tartozásuk minél hamarabb rendezésre kerüljön, megkímélve ezáltal saját magukat a halmozódó kamatok által okozott többletköltségek viselésétől. Értem ezalatt azt, hogy Adósoknak is kellene, hogy legyen lehetősége kérni az ingatlanuk árverezését, amennyiben úgy látják a térülés hamarabb bekövetkezhet, vagy éppen ezzel elkerülhetik adósságuk felhalmozódását.

2. Ha a behajtandó tőkekövetelés összege nem haladja meg az ötszázezer Ft-ot, vagy pedig az egymillió Ft-ot, és a követelésre zálogjog is be van jegyezve, az árverés kizárólag akkor tűzhető ki, ha a törvényben foglaltak²⁷ alapján adós a számára kötelezően biztosítandó részletfizetésnek nem tett eleget! Ebben az esetben, amennyiben a részletet a feltételekben foglaltak alapján Adós megfizeti, ingatlana megmenekülhet az árveréstől, hiszen számos esetben az árverésből befolyó összeg ezen követeléseknél messzemenően fedezi Adós összes tartozását, sok esetben még visszajáró összegre is számíthat a befolyó árverési vételárból.

3. Speciális esetet képez az, ha a végrehajtandó tartozás maga is olyan jogviszonyból ered, amelyben az adós a végrehajtást kérő egyetértésével pénzüsszeg részletekben történő fizetésére volt köteles, hiszen ebben az esetben maga a végrehajtást kérő döntött úgy, hogy a szolgáltatást részletekben fogadja el. Ez esetben is feltétele a kedvezmény biztosításának a tartozás egy részének megfizetése; a törvény ezt tételesen meg is határozza: olyan összeg, amely - ha a

²⁵ A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. évi törvény 7. §.

²⁶ A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. évi törvény 139. §. (1).

²⁷ A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. évi törvény 52/B. §.

jogviszony fennmaradt volna - a fizetés időpontjáig esedékessé vált összegnek felel meg.²⁸

4. Maga az Alaptörvény is védi az állampolgárokat, hiszen Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson²⁹.

Magyarország a szociális biztonságot az (1) bekezdés szerinti és más rászorulóknak esetében a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg³⁰

Magyarország törekszik arra, hogy az emberhez méltó lakhatás feltételeit és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést mindenki számára biztosítsa³¹

Mint láthattuk a Kormány számos olyan intézkedést kezdeményezett, mellyel segíteni próbál azokon az embereken, akik már - már kilátástalannak tűnő helyzetben vannak.

Sajnálatos módon a magyar lakosság lakáshitel állományának mértéke, azon belül is a deviza adósság drámai mértéke, ebből adódóan a bajba jutott hitelesek egyre növekvő száma hazánk egyik legsúlyosabb, legdrámaibb gazdasági, pénzügyi, és társadalmi problémája.

A fizetési nehézség a tapasztalatok alapján elsősorban a gyermekes családokban, okoz nagyobb nehézséget, mely egyenes arányban nő a gyermekek számának növekedésével.

Az alábbiakban azokat a már meghozott, bevezetésre került intézkedéseket mutatnám be, melyek szintén a szolidaritást voltak hivatottak tágabb alapokra helyezni.

5. 2010. májusában a Kormány a kilakoltatási moratóriumot meghosszabbította, először 2010. december 30-ig, majd 2011. április 15-ig, végül 2011. július 1-ig.

2011. december 1-től a téli kilakoltatási moratórium újra életbe lépett, mely december 1-től, május 1-ig tartott, a korábban már részletesen taglalt kivételektől eltekintve³².

További kedvezményt biztosított a jogalkotó, a Vht.-ben ma is jelen levő rendelkezéssel, mely szerint:

Adóst, ha határidőben eleget tesz kiköltözési kötelezettségének, és az ingatlant, a hirdetményben feltüntetett tartozékokkal együtt, kiürített állapotban átadja árverési vevőnek, továbbá legkésőbb a kiköltözési határidő lejártát követő 8 napon belül kérelmét a végrehajtónál előterjeszti az árverési vételár bizonyos százalékának megfelelő összeg részére visszajár, azaz:

- az 5 millió forint alatti árverési vételár esetén annak 1%-ának,
- 5 millió forint és azt meghaladó összegű árverési vételár esetén 50 000 forint és az 5 millió forint feletti rész 0,5%-ának,

²⁸ A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. évi törvény 52/A. §. (6).

²⁹ Magyarország Alaptörvénye XIX. cikk

³⁰ Magyarország Alaptörvénye XXII. cikk (1)

³¹ Magyarország Alaptörvénye XXII. cikk (2)

³² <https://2010-2014.kormany.hu/hu/gyik/kormanyzati-intezkedesek-a-lakashitelesek-erdekeben> 2020.04.27.

- 10 millió Ft és azt meghaladó összegű árverési vételár esetén 75 000 forint és az a 10 millió forint feletti rész 0,25%-ának megfelelő összeg³³.

6. 2010. november 27-én lépett hatályba a nehéz helyzetben levő lakáshitelesek támogató törvénycsomag, illetve az öt pontos otthonvédelmi akcióterv (2011. májusában), melyhez 2011. július 1-ig – a kilakoltatási moratóriumhoz hasonlóan – limitált árverezés is társult, a bajba jutott hitelesek szociális megsegítése érdekében.

Az öt fő pont, amelyben a kormány és a bankok megállapodtak:

- a) Árfolyamgát.
- b) Fokozatos, limitált árverezés.
- c) Létrejön a Nemzeti Eszközkezelő.
- d) Devizaalapú lakáshitelezés – feltételekkel.
- e) Otthonvédelmi kamattámogatás.

A programban való részvételt az alábbi feltételekhez kötötték, tehát az a hiteladós élhetett vele, akinek:

- a) a devizakölcsönből származó fizetési késedelme nem haladja meg a 90 napot,
- b) aki nem áll fizetéskönnyítő program hatálya alatt,
- c) a hitel felvételekor a hitelösszeg nem haladta meg a 20 millió forintot.

7. 2011-ben kihirdetésre került a hitelszerződésből eredő kötelezettségeiknek eleget tenni nem tudó természetes személyek lakhatásának biztosításáról szóló 2011. évi CLXX. törvény (NET törvény)³⁴

A Nemzeti Eszközkezelő részére a törvény alapján egy lakóingatlan ajánlható fel - a teljesség igénye nélkül felsorolva - akkor,

- ha a hiteladós és a vele egy háztartásban élő hozzátartozója szociálisan rászorult személy,
- ha a bejelentett lakóhelyük 2014. december 31.-én és a kérelem benyújtásakor is az állam számára megvételre ajánlott ingatlanban található,
- más lakhatást biztosító használati joggal nem rendelkeznek,
- továbbá az ingatlanon, 2013. december 31.-e előtt megkötött jelzáloghitel-szerződés van, mely pénzügyi intézmény javára bejegyzett,
- a jelzáloghitel-szerződés fedezetét a bejelentett ingatlanon kívül más ingatlan nem képezi.

³³ A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi. LIII. törvény 154/B. §.

³⁴ 2011. évi CLXX. törvény a hitelszerződésből eredő kötelezettségeiknek eleget tenni nem tudó természetes személyek lakhatásának biztosításáról

Fontos megjegyezni, hogy amennyiben a Nemzeti Eszközkezelő Adós ingatlanát megvásárolja, úgy nem szűnik meg automatikusan az összes tartozása, kizárólag a jelzálogjoggal biztosított követelés. A többi eljárás folytatódik tovább. Az ingatlan visszavásárlási joga mind a zálogkötelezettet, mind a hiteladóst megilleti még akkor is, ha időközben az ingatlan a települési önkormányzat tulajdonába kerül. A visszavásárlási jog azonban megszűnik, ha a lakóingatlanra a bérleti jog megszűnik, mely bekövetkezhet akár egy havi bérleti díj nem határidőben történő megfizetésével is.

8. A 2014. évi deviza hitelesekre vonatkozó rendelkezések (DH1. tv.)³⁵
A Kúria szerint az árfolyamkockázat viselésével kapcsolatos tájékoztatás elmaradása, vagy nem megfelelő volta esetén tisztességtelen („nem világos, nem érthető”) és így érvénytelen a szerződésnek az a rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot a fogasztó viseli.³⁶

9. 2014. október 6-án kihirdetésre került az újabb (DH2. tv.) törvény³⁷, mely a DH1. törvény hatálya alá tartozó kölcsönszerződésekre terjed ki.

10. 2015. október 2-án hirdették ki a forintosításról szóló törvényt,³⁸mely alapján a már felmondott deviza alapú kölcsönszerződésből eredő, még devizában nyilvántartott követelések kerülnek forintosításra. A felmondott szerződéseknél a követelés forintra átváltásának hatálya 2016. január 1. napja, a 2016. január 1-jén fennálló deviza tartozás kerül forintosításra.

A forintra átváltásnál alkalmazott árfolyam a 2015. augusztus 19. napján az MNB által hivatalosan jegyzett devizaárfolyam:

- 287,22 HUF/CHF;
- 309,2 HUF/EUR)

Ha ezen devizaárfolyam magasabb, akkor elengedésre kerül a felmondott kölcsönszerződésből eredő követelésünk devizaárfolyam különbözetére eső része,³⁹mely devizaárfolyam megegyezik a jelzáloghitelek forintosításához használt árfolyammal:

- 256,47 HUF/CHF;
- 308,97 HUF/EUR),

³⁵ 2014. évi XXXVIII. törvény a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről

³⁶ 2/2014 PJE határozat

³⁷ 2014. évi XL. törvény a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről

³⁸ 2015. évi CXLV. törvény egyes fogyasztói kölcsönszerződésekből eredő követelések forintra átváltásával kapcsolatos kérdések rendezéséről.

³⁹2014. évi LXXVII. törvény az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről 10. §.

11. A természetes személyek adósságrendezéséről szóló törvény (ARE)⁴⁰:

2015. szeptember 1-vel lépett hatályba, melynek célja az volt, hogy az adós - és valamennyi hitelezője felelős együttműködése során - az adós fizetőképességét helyreállítsa, azaz hozzájáruljon a fizetési nehézségekkel küzdők, továbbá a túlzottan eladósodottak számára egy fizetési fegyelmet megkövetelő adósságtörlesztési terv megalkotásához, mely a hitelezők méltányos igényeit is szem előtt tartva, az adós és családja létfenntartását és lakhatását biztosítja.⁴¹

A kialakult veszélyhelyzet miatt, azonban a Családi Csődvédelmi programban is változtatásokat eszközölt a Kormány, mely szerint a koronavírus világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében, 2020. december 31.-ig fizetési moratórium került biztosításra⁴².

Az érintett személyeknek a fizetési moratórium érvényesítéséhez nincs teendőjük, ugyanis annak joghatásai az adósságrendezési eljárásban résztvevő személyek külön nyilatkozata nélkül, a jogszabály erejénél fogva állnak be.

Fontos azonban kiemelni, hogy a jogszabály lehetőséget biztosít arra, hogy az adósságrendezési eljárásban résztvevő személyek a fizetési kötelezettségüket változatlanul teljesítsék, ezzel elkerülve a fizetési moratórium alatt felhalmozódó kamatot és a futamidő hosszabbodását, mely természetesen továbbra is növekszik, nem stagnál az esetleges moratórium alatt.⁴³

12. 2018. decemberében újabb szolidaritási alappal bővült az adósoknak nyújtott segítség tárháza: a Nemzeti Eszközkezelő Programban részt vevő természetes személyek otthonteremtésének biztosításáról szóló törvény formájában⁴⁴.

A törvény elsődleges célja, hogy a Nemzeti Eszközkezelő Programban résztvevő természetes személyek megszerezzék a jelenleg bérelt ingatlanuk tulajdonjogát. A konstrukció lényege, hogy a fizetési kötelezettségeiknek eleget tevő bérlők és az otthonteremtés minél szélesebb körben történő biztosítása érdekében a bérlők közeli hozzátartozói lehetőséget kapnak arra, hogy jelentős kedvezmények igénybevételeivel, egyösszegben megvásárolják az általuk bérelt ingatlant. Ilyen kedvezménynek minősül:

- hogy a vételár számítás során az állam nem számít fel kamatot,
- valamint a vételárba beszámításra kerül a bérlő által már megfizetett bérleti díj.

A vevő kérelmére az állam további százalékos mértékű vételár kedvezményt nyújt elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzésének terhe mellett.

⁴⁰ 2015. évi törvény a természetes személyek adósságrendezéséről

⁴¹ <http://www.csodvedelem.gov.hu/hirek/32> 2020.02.18.

⁴² 47/2020 (III.18.) Kormány Rendelet, illetve 62/2020(III.24.) Kormány Rendelet

⁴³ <http://www.csodvedelem.gov.hu/hirek/50> 2020.04.26.

⁴⁴2018. évi CIII. törvény a Nemzeti Eszközkezelő Programban részt vevő természetes személyek otthonteremtésének biztosításáról.

Mint említettem, hogy ezek a jogszabályok csak a jelzálogjog által biztosított követelések tekintetében jelentik, hogy adós megszabadulhat a hitelétől, ha vagyonát a Nemzeti Vagyonkezelő megvásárolta.

A rendelet tehát gyors megoldásként szolgálhat azoknak az embereknek, akiknek nehézséget okoz a fizetés, másfelől azonban, a törvény szigorú feltételeinek nem teljesítése esetén, az emberek gyorsan visszakerülhetnek az utcára.

Hozzáteszem, a Kormány az előzőekben ismertetett intézkedéseket, mintegy szolidaritást mutatva feléjük, az adósok helyzetének megkönnyítése céljából hozta létre. Úgy vélem azonban, hogy az intézkedéseknek nem szabadna egyoldalúnak lenniük, tehát az együttműködést mindkét fél számára szükségesnek tartanám.

Az intézkedések meghozatala ellenére azonban, nem látszik, hogy az eljárások csökkenő tendenciát mutatnának, az Adósok, és velük együtt az árverések, kilakoltatások száma is évről-évre növekedni látszik.

Bár úgy tűnik, hogy a fent tárgyalt rendelkezések mintegy átmeneti megoldást nyújtanak az adósok számára, álláspontom szerint azonban ezek még messze vannak attól, hogy elegendőek legyenek, sőt mi több, sok esetben csak tűzoltást - nem igazán megoldásokat - jelentenek a problémáikra.

Sajnálatos módon Magyarországon a végrehajtási eljárások nem kapcsolódnak össze a szociális hálózattal, pedig sokszor nagy szükség lenne rá.

A szolidaritásnak sok arca van. Elképzelésem szerint lenne lehetőség a végrehajtási eljárások során a bővebb alkalmazásukra, de csakis közös erőfeszítéssel. Az egyoldalú energiabefektetés nem hozza meg a kívánt eredményt. Mindkét fél aktív közreműködése kell az optimális cél eléréséhez!

Hiába biztosít a jogszabály kedvezményeket, hiába próbálunk a különböző adósságrendezési programokkal az adósokon segíteni, ha adósok nem működnek közre, a szolidaritás egyoldalú.

V. Veszélyhelyzet

A bevezetésben taglalt szolidaritás fogalma az Európai Unió egyik alapvető értéke is, valamint a közös európai menekültügyi politika 1999-ben megkezdett kidolgozása óta annak irányadó elve. A szolidaritást az Európai Unió működéséről szóló szerződés 80. cikke is rögzíti⁴⁵. A szolidaritásnak ugyanakkor felelősséggel is kell társulnia.

Figyelemmel a 2020. március 11-én a Magyar Közlönyben kihirdetett „veszélyhelyzetre”,⁴⁶ Magyarország Alaptörvényében foglaltak alapján⁴⁷, szinte másról sem beszélnek manapság a médiában, a rádióban vagy a napilapokban, internetes portálokon, mint a koronavírus terjedéséről, a napi áldozatokról, továbbá - a kialakult helyzetre való tekintettel - a szükséges intézkedések megtételéről, új rendeletek megalkotásáról, melyekkel az emberek segítségére lehet a Kormány. Manapság a szolidaritásnak különösen nagy szerep jut, hiszen a COVID-19 néven ismeretes új típusú koronavírus, 2020. március 11-én az Egészségügyi

⁴⁵ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex:12012E/TXT_2020.04.26.

⁴⁶ 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet veszélyhelyzet kihirdetéséről

⁴⁷ Magyarország Alaptörvénye 53. cikk (1)

Világszervezet (WHO) hivatalosan is viláגיárványnak minősítette, mely 2019. december 12-től kezdve - a kínai Hupej tartományon belül, Vuhan városából kiindulva - végig söpör minden kontinensen, kivétel nélkül.

Úgy tűnik, a történelem megismétli önmagát, a gazdaság hanyatlását illetően, mely a 2008-as gazdasági válságot is felülmúltni látszik, azonban attól eltérően, most nem a banki jellegű pénzügyi vállalkozások állnak a válság középpontjában.

A Kormány által hozott intézkedések, a végrehajtást sem hagyták érintetlenül. 2020. március 23-án éjjel kihirdetésre került a Magyar Közlönyben, az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során a végrehajtással kapcsolatban teendő intézkedésekről szóló 57/2020. (III. 23.) Korm. rendelet, mely a kihirdetést követő naptól, radikálisan átformálta a végrehajtók munkáját Magyarországon.

Az ingatlanokkal, illetve a kilakoltatásokkal kapcsolatos rendelkezéseket az alábbiak szerint módosította a rendelet:

„Ingatlan kiürítése iránt, azzal összefüggésben intézkedni, valamint ingatlan kiürítésére irányuló helyszíni eljárási cselekményt foganatosítani a veszélyhelyzet megszűnését követően lehet...” (azt követő 15. napon legkorábban)

Ha a veszélyhelyzet megszűnését követő 15. nap november 15. és április 30. napja közötti időszakra esik, a határidő április 30. napját követő 15. napon újratekődik. Tehát a moratórium ideje is kitolódik.

„A végrehajtó a természetes személy adós lakóingatlanának árverezése iránt - az ingatlan árveréséről szóló hirdetmény közzététele iránt - legkorábban a veszélyhelyzet megszűnését követő 15. napon intézkedhet.”

„A végrehajtó a természetes személy adós lakóingatlanának folyamatos árverezése iránti hirdetménye kapcsán a lakóingatlanra érkező vételi ajánlatot tenni kívánó árverező felhasználói nevének és jelszavának aktiválása iránt legkorábban a veszélyhelyzet megszűnését követő 15. napon intézkedhet.”⁴⁸

Hasonló intézkedéseket vezetett be Németország is a kilakoltatások terén, 2020. április 1-jén kezdődő határidővel a kilakoltatási tilalomra vonatkozóan. Magyarországtól eltérően azonban náluk az intézkedések kizárólag a bérlakásokból való kilakoltatások meggátolására kerültek bevezetésre. A végrehajtási eljárásokat változatlanul hagyták, nemkülönben számos egyéb országban, beleértve az egyesült Államokat is.

⁴⁸ 57/2020 (III.23.) Kormány Rendelet az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során a végrehajtással kapcsolatban teendő intézkedésekről

A német szövetségi kormány meg akarja óvni a bérlőket a kilakoltatástól a koronavírusos időszak alatt. Rüdiger Petz, a minisztérium szóvivője elmondta: „azon dolgozunk, hogy senki se veszítse el otthonát.”

Az igazságügyi, belügyi és gazdasági minisztériumok által készített jelentések szerint az ügynökség arról számol be, hogy a bérlőket nem szabad értesíteni a Corona-válság miatt a bérleti adósságok miatt felmondásáról. Ezt 2020. április 1-jétől szeptember 30-ig kell alkalmazni a bérleti adósságokra. Alapvetően azonban a bérlő kötelezettsége marad a bérleti díj megfizetésére.

A német Szociáldemokrata Párt (SPD) jogi szakértője, Johannes Fechner elmondta: "A lakóépület és a kereskedelmi bérleti díjak esetében a járvány idején a bérleti díjakat elhalasztják. [...] Senkinek sem kell attól tartania, hogy elveszíti lakását, mert a Corona-válság miatt már nem tudja fizetni a bérleti díjat".⁴⁹

"Ezt a különleges lakhatási támogatást olyan esetekre kell alkalmazni, amelyekről bebizonyosodott, hogy hatalmas jövedelemkieséssel rendelkeznek, rászorulóknak, és amelyek egyébként nem képesek fizetni." - mondta a német Szabad Demokrata Párt (FDP) építési és lakáspolitikai szóvivője, Daniel Föst.⁵⁰

Németországban a Szenátusi Igazságügyi Igazgatóság bejelentette, hogy az összes végrehajtási intézkedésért felelős berlini kerületi bíróság a megfelelő rendeleteket kibocsátotta. A Köpenicki kerületi bíróság például azt javasolta, hogy a végrehajtók "szüntessék meg" a helyszíni eljárásokat, kerüljék el az adósokkal vagy hitelezőkkel való bármilyen kapcsolatot. Az előre egyeztetett helyszíneket, a hitelezőkkel folytatott konzultációt követően szintén törölték.

Azok is részesülnek ezen intézkedések biztosította előnyökben, akik elmaradtak a gáz-, víz- vagy villanyszámlájuk befizetésével. Mint láthatjuk a németek által hozott intézkedések a végrehajtási eljárásokat gyakorlatilag változatlan formában hagyják, kizárólag a helyszíni eljárások lefolytatását korlátozzák.

Magyarországon az új rendelet értelmében, a Nemzeti Adó-és Vámhivatalnál, továbbá az Önkormányzatoknál folyamatban levő adóvégrehajtások is felfüggesztésre kerültek⁵¹. Ennek köszönhetően a végrehajtási cselekmények az adóhatóság által átadott ügyek tekintetében sem foganatosíthatók, pénzüsszegek nem számolhatók el, a letiltásokat fel kellett függeszteni, az árveréseket törölni kellett.

Ezzel szemben, az adóhivatalok nem állítják le a végrehajtási eljárásokat Németországban. "A folyamatos jövedelem fontos a likviditás biztosításához és a közösség működésének fenntartásához." Ezért a berlini adóhivatalok beszédési és végrehajtási eljárásait nem szüntetik meg.

⁴⁹<https://www.manager-magazin.de/politik/deutschland/corona-bund-will-mieter-vor-zwangsräumung-schuetzen-a-1305631.html> 2020. 03. 25.

⁵⁰<https://www.oldenburger-onlinezeitung.de/nachrichten/coronavirus-bundesregierung-prueft-massnahmen-zum-mieterschutz-36946.html> 2020. 03. 25.

⁵¹ 57/2020 (III.23.) Kormány Rendelet 9. §.

A Szenátusi Pénzügyminisztérium szerint azonban a szövetségi és az állami kormányok adóügyi intézkedéseket fogadtak el a Corona-válság miatt. "Ez megkönnyíti, a koronavírus által okozott járvány által közvetlenül érintett személyek számára, az olyan méltányossági intézkedéseket, mint például a halasztás, az adóelőleg csökkentése".⁵²

Úgy vélem, számos intézkedés megtételére valóban szükség van, tekintettel arra, hogy a végrehajtás amúgy is szankcionál, de mégis fontos része a jogszolgáltatásnak. Ahogy Frank Ignác megfogalmazta: „Hiába volna törvényszéket tartani, ha az ítélet végrehajtása nem következne.”⁵³

Bizonyos tekintetben azonban, az új árverések kitűzésének meggátolása, a természetes személyek lakóingatlanára vonatkozóan, nem biztos, hogy hosszú távon túl sok előnnyel járna, ha az adósok érdekeit helyezük előtérbe. Pillanatnyilag természetesen jelenhet megoldást, azonban, ha a kilakoltatási moratórium vonatkozásában hozott módosítást nézzük, gyakorlatilag nincs jelentősége annak, hogy az ingatlan értékesítésre kerül, vagy sem, hiszen adósnak nem kell elhagynia azt. Tovább fűzve a gondolatmenetet, ha a kötelezett ingatlan értékesítésre kerülne, akkor a befolyó összegből akár meg is térülhetne a tartozás, vagy legalább a kamatok nagymértékben csökkennének. A kamatok vonatkozásában hosszú távon semmiféle redukció nem várható. A veszélyhelyzet elmúlása után az eljárások, az addig felhalmozott hátralékkal növelt követelésekre ugyanúgy folynak tovább. Amennyiben a jelenlegi tendencia folytatódik, márpedig a mostani válság tovább fog gyűrűzni, tetézzve a 2008-as válságot, akkor 2021-ben komoly törlesztőrészlet-emelkedéssel nézhetnek szembe az adósok.⁵⁴ Fenti intézkedés, bár kétséget kizárólag az államtól erőn felüli teljesítést igényel, nézőpontom szerint, pillanatnyi megoldást, lélegzetvételt jelenthet csupán - hosszú távú következményeibe egyelőre senki nem gondol, vagy nem is mer belegondolni.

További problémát jelent az is, hogy a követelések jogcíme alapján nem történt differenciálás az eljárások vonatkozásában. Gondolok itt arra az esetre, ha az eljárás mondjuk gyermektartásdíj behajtására irányult, mely első ranghelyen szerepel a kielégítési sorrend tekintetében.⁵⁵ Ebből adódóan, a gyermek az, aki nem jut az őt megillető összeghez. Említhetném azonban a jogszabályon alapuló egyéb tartásdíjat, de akár a munkavállalói munkabért és a vele egy tekintet alá eső járandóságot is.⁵⁶ Be kell látni, nem lehet az eljárásokat kizárólag a devizahitelekre, illetve a faktorcégek által megvásárolt követelésekre szorítani, annál sokkal többről szól a végrehajtás folyamata.

Meglátásom alapján, a Kormány intézkedései, elsősorban azon emberek vonatkozásában kellene, hogy szolidaritást tanúsítsanak, akik határidőben eleget tettek esetleges részletfizetési kötelezettségeiknek, azonban a járvány elterjedésének megakadályozása miatt bevezetett intézkedéseknek köszönhetően, talán elveszítették munkahelyüket, fizetési nehézségeik akadtak. Azok az emberek,

⁵² <https://www.rbb24.de/politik/thema/2020/coronavirus/beitraege/berlin-keine-wohnung-raeumung-sperrungen-strom-gas-wasser-corona-krise.html> 2020.03.25.

⁵³ Frank Ignác: A közigazság törvénye magyar honban, Második rész I. darab Buda, 1846. 277. o.

⁵⁴ <https://www.penzcentrum.hu/hitel/a-19-legfontosabb-kerdes-es-valasz-a-hiteltorlesztési-moratoriumrol.1090803.html> 2020. 03. 26.

⁵⁵ A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 165. §.

⁵⁶ A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 165. §. (1).

akik eddig sem fizettek, ezután sem fognak, sőt, (személyes tapasztalatok alapján elmondható) a helyzet még inkább elmérgesedni látszik közöttük, illetve a végrehajtók között, mely a leveleik hangvételén, illetve a telefonban tanúsított viselkedésükből határozottan kitűnik. Úgy vélem, ahhoz, hogy ne uralkodjon el az országban a teljes anarchia az eljárások vonatkozásában, számos esetben követni kellene a környező országok politikáját. Nem biztos, hogy mindenki számára ugyanazon kedvezményeket kellene biztosítani, vagy legalábbis bizonyos feltételek bevezetésével.

VI. Mit tehetünk még? (megoldások, esetleges javaslatok a problémák orvosolására)

Fedélhez jutni, alapvető emberi jog, és egyben alapvető emberi szükséglet is. A biztonság, a biztos háttér, minden embernek alapvető szükséglet ahhoz, hogy munkáját képes legyen ellátni, a családja számára képes legyen egy anyagi biztonságot és egyben a megfelelő életszínvonalat megteremteni. A szerencsétlenül járt, otthonukat elvesztő emberek számára – még a veszélyhelyzet nélkül is - nagy kihívást jelent, hogy visszatérjenek a mindennapi életbe, sokszor kilátástalannak tűnik mindez. Rendkívüli erőfeszítésbe telik minden ember, család számára az új otthon megteremtése, hiszen a kiszolgáltatottság, megalázottság érzésén nem olyan könnyű felülkerekedni.

Belátható tehát, hogy megfelelő otthon és segítség nélkül sok esetben a probléma csak tovább burjánzik. Ha nincs meg az anyagi háttér, az életszínvonal hanyatlik, az egyik alapvető emberi jog hiánya előidézi egy másik háttérbe szorulását. Gondoljunk csak bele, ha a szülő szociális helyzete romlik, csökken a gyermeke esélye arra, hogy megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődésben, védelemben és gondoskodásban részesüljön. A probléma, problémát szül.

A szakirodalom négy európai modellt különböztet meg az állami szerepvállalás tekintetében:

- mediterrán,
- skandináv,
- angolszász és a
- kontinentális modellt.

A különbségeket leginkább az adóztatás, az állami újraelosztás és a piaci folyamatokba történő állami beavatkozás eltérő mértéke adja. (Az angolszász modell lényege az alacsony adószint, az alacsony állami újraelosztás és a piaci folyamatokhoz semleges viszonyuló állam.)⁵⁷ A skandináv modell országai közé Svédország, Finnország, Dánia és Hollandia sorolható. Ezeket az országokat a kirívóan magas adószint és a jelentős társadalmi újraelosztás jellemzi, kiemelkedő a szociális ellátások és a közszolgáltatások szintje is. A skandináv modell másik

⁵⁷ <http://www.atv.hu/belfold/20180128-mukodhet-a-skandinav-modell-magyarorszagon>
2020. 03. 07.

jellemzője, a kiemelkedő szintű szociális ellátás és a magas szintű közszolgáltatások⁵⁸.

Magyarországon sajnálatos módon, mint már említettem, a szociális munkások bevonása egyáltalán nem valósult meg a végrehajtás területén, annak ellenére, hogy sokszor a tájékozottság hiánya, illetve a teljes elkeseredettség jellemzi a társadalom ide jutott rétegeit, mely a megfelelő intézkedések megtételével javítható volna.

Egy teljesen új szociális modell kiépítése mindig sokba kerül, a problémákat meg kell oldani, ami kizárólagosan csak közfinanszírozásból nem várható el.

Úgy látom, hogy szükség lenne egy, a szolidaritáson alapuló közösségi hálózat kiépítésére, amely a végrehajtási eljáráshoz szorosan kapcsolódik.

Tekintettel arra, hogy a végrehajtásban dolgozom, a gyakorlati tapasztalatok alapján számos lehetőséget látok ezen szociális struktúra kiépítésére.

Szeretném azonban felhívni mindenki figyelmét arra, hogy a rendszerek nagy része már kiépült, melyeket csupán tovább kellene fejleszteni, valamint újra kellene tervezni. Ezen folyamatokhoz tehát, a már meglévő források újra csoportosítására lenne szükség, melyek megvalósításával a szisztéma működhethetne, a kormány többletkiadásai nélkül.

A végrehajtási eljárás célja az lenne, hogy orvosolja a csak egy lakóingatlanral rendelkező, valamint az egyedülálló szülők lakhatási problémáit, továbbá elősegítse megélhetésüket.

Mind az állam, mind a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar, az Igazságügyi Minisztérium, a Bíróság, a Közjegyzők, a Munkaadók, a Bírósági Tisztviselők, sőt még az Adósok is hozzájárulhatnának egy valódi szociális ellátórendszer működéséhez - pénzügyi hozzájárulásokkal -, mely mintegy szolidaritási alapon működő (társadalombiztosító rendszerhez hasonló) rendszerként működhethetne. Meglátásom alapján az alábbi javaslatok jogszabályban való foglalásával, esetlegesen javítható volna mind a Végrehajtók, a bírói rendszer, továbbá a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar megítélése is!

VII. A végrehajtási eljárással összekapcsolt szolidaritási alapon működő szociális ellátó hálózat kiépítésének elvi koncepciója

Cél: végrehajtási eljárás során az egyetlen lakóingatlanral rendelkező, együttműködő családok, és egyedülálló személyek lakhatási problémáinak orvoslása, önálló megélhetésének elősegítése

Szolidaritás elvárható valamennyi résztvevőtől, érintettől. A résztvevők és érintettek köre:

⁵⁸ <http://www.atv.hu/belfold/20180128-mukodhet-a-skandinav-modell-magyarorszagon>

1. táblázat. Végrehajtási eljárásban résztvevők és érintettek köre

Sorszám	Fél megnevezése	Érintett jogintézmény	Közreműködés formája	Hozzájárulás mértéke
1.	Adós	Kiköltözési kötelezettség	Önkéntes jogkövetés, szociális hálózatba történő regisztráció és együttműködés	
2.	Végrehajtást Kérő	Végrehajtási okirat kiállítása		Ügyértékhez igazodó hozzájárulás
3.	Adós munkáltatója	Munkaszerződés	Közhiteles nyilvántartásból adatigénylés	Munkaviszony létesítés során kötelező közhiteles nyilvántartás lekérdezési díja
4.	Árverési Vevő	Árverési rendszer, illetékszabályok	Évenként megújítandó árverési regisztráció	Éves regisztrációs díj, emelt összegű vagyonszerzési illeték
5.	Bíróság	Kifogás, végrehajtási okirat kiállítás		Pertárgyértékhez igazodó hozzájárulás
6.	Nav	Illeték	Illeték beszédese és elosztása	Árverési vétel jogcímén szerzett ingatlan illetékének emelése
7.	Önkormányzatok	Előárverezési jog, szociális hálózat	Szociális hálózat működtetése	Szociális munkások biztosítása, ingatlankezelés, tanácsadás
8.	Nemzeti Eszközkezelő	Net. törvény	Megvásárolt ingatlanok felajánlása	Kedvezményes bérleti díj, önkormányzati kezelésbe adás
9.	Kar	Kari költségátalány, közhiteles nyilvántartás	Meglévő nyilvántartások fejlesztése, kezelés	Nyilvántartások, pénzeszközök kezelése, költségátalányból történő hozzájárulás
10.	Végrehajtó	Árverési regisztráció, költségátalány,	Felvilágosítás, adatszolgáltatás, kapcsolattartás adóssokkal és szociális hálózattal	Éves regisztrációs díjhoz igazodó

Forrás: saját szerkesztés

1. Adós

Kizárólag az együttműködő, családos, vagy egyedülálló személyek, akik egyetlen lakóingatlanuk elvesztették, vagy az elvesztés lehetősége fennáll.

A Vht.-ben foglalt rendelkezés alapján⁵⁹, a jogszabályban megítélt összegek adósnak való kiutalásával annak felhasználása nem biztos, hogy a megfelelő helyre fordítódik. Adósoknak visszajáró összegeket, teljes egészében a szociális alapba forgatnám, mintegy ösztönözve őket a jogkövető magatartásra, az ingatlan elhagyására vonatkozó rendelkezéseket szem előtt tartva.

2. Végrehajtási okirat kiállításának díja (bíróság, közjegyző)

Végrehajtást Kérői oldal a végrehajtás elrendelésével, az elrendelés összegéhez igazodó külön díjjal egyúttal szolidaritást is tanúsít Adósokkal. Elrendelés iránti kérelem valóban indokolt esetben.

3. Munkabér letiltás közhiteles nyilvántartás fejlesztésével

Munkaviszony létesítése során a Kar által működtetett közhiteles nyilvántartásának kötelező lekérdezése díj ellenében. Gazdaság fehéredik, munkáltató felelőssége csökken, letiltás folyamatossá válik, NEAK, végrehajtók leterhelése csökken.

A munkáltatóknak minden munkaszerződés megkötését megelőzően le kellene kérnie (díj ellenében, mely a rendszer üzemeltetésével összhangban áll, és szintén a szociális alapba folyik be) a leendő munkavállalók adatait. Van-e tartozása, folyik-e ellene végrehajtás? Nagyobb biztonságot jelentene a munkáltatóknak, illetve a letiltások is gördülékenyebben mennének, hiszen nem kellene mindig új megkeresésekkel bombázni a NEAK rendszerét, továbbá a letiltás folyamatossá válhat, a végrehajtónak mindig csak az aktuális tartozás egyenlegét kellene a munkáltatókkal közölni.

4. Árverési regisztráció

Az árverési regisztráció díja 6.000 Ft. „Örökös regisztráció” fenntartása indokolatlan. Adatkezelési, adatvédelmi problémák, „alvó” regisztráltak.

Adatváltozás, vagy 1 év elteltével kötelező megújítás! Az árverési regisztrációs díjak újragondolása (egy már meglévő kari rendszer továbbfejlesztésével), a befolyt összegek átcsoportosítása. A felesleges adattárolás megszűnne, az adatvédelem, adatkezelés kontrolálhatóbbá válna.

5. Kifogás díja

Méltatlan a Bírószági rendszerhez a jelenlegi 15.000 Ft.- illeték, pertárgyértékhez igazodó díjak bevezetése indokolt. Valóban indokolt kifogások megjelenése, Bírószág leterheltségének csökkenése, végrehajtási eljárások gyorsítása.

Költségmentesség az arra rászorultak számára továbbra is biztosított.

6. NAV

Árverési vétel jogcímen történő vagyonszerzési illeték emelése, beszedése és elosztása. Az Illetéktörvényben foglalt 4%-os illeték emelése⁶⁰ (tekintettel arra, hogy árverésen az ingatlanok a piaci áron, vagy az alatt kelnek el a legtöbb vidéki

⁵⁹ A bírószági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 154/B. (1).

⁶⁰ Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 19.§. (1).

településen) azon ingatlanok vonatkozásában, melyeket árverésen vásároltak, az így keletkező plusz% szintén a szociális alap tárgyát képezhetné.

7. Önkormányzatok

Tekintettel arra, hogy az Önkormányzatok az árverések során előárverezési joggal rendelkeznek⁶¹, lehetőségük nyílna adások ingatlanát árverés keretében megvásárolniuk, mely ingatlan szociális hálózatba való bevonásával a rászorulókat elhelyezése biztosított lenne. Ezen felül a szociális munkások bevonásával az ingatlankezelés, illetve bizonyos fajta tanácsadás is működhetne.

8. Nemzeti Eszközkezelő

A Nemzeti eszközkezelő tulajdonában álló ingatlanok, melyek nem kerültek az Önkormányzatok tulajdonába, továbbá érvényes bérleti szerződéssel nem rendelkeznek, szintén bevonásra kerülhetnének a szociális ellátórendszerbe. Kedvezményes bérleti díj bejében újra bérbe adhatóvá válnának, vagy átadásra kerülnének Önkormányzatok kezelésébe.

9. Karnak járó költségátalány

A behajtott összeg valamely %-os formájának a szociális alaphoz történő rendelése. Meglévő nyilvántartások használata, továbbfejlesztése és kezelése.

10. Végrehajtó

Személyes kapcsolat az érintettekkel, (legjobban ismeri a rászorulókat és a lehetőségeket) árverési regisztrációk kezelése, kapcsolat keresése a szociális hálózattal.

VIII. Összefoglalás

Az Egyház társadalmi tanításában a szabadság és felelősség, az igazságosság és szolidaritás értékei teremtenek egyensúlyt az egyén és a közösség között, aminek hatására az ember felszabadul a testi és szellemi létfeltételeit gátló hatások alól⁶².

Ezt a fejlődésre nyitott harmonikus állapotot nevezi a katolikus társadalmi tanítás közjónak.

Habermas szerint „társadalomintegráló erejét a jog végső soron a társadalmi szolidaritás forrásaiból meríti⁶³.

A kölcsönös szolidaritás fejlesztése mellett, alanyi jogon védelmet kellene kapni, hogy mindenki védve legyen a kényszerkilakoltatások ellen, hogy ne lehessen emberek, sőt gyermekes családokat az otthonuktól megfosztani nem biztosítva számukra a továbbiakban a megfelelő lakhatást. Fedélhez jutni, alapvető emberi jog, és egyben alapvető emberi szükséglet is.

Megfelelő anyagi háttér és összefogás nélkül azonban a kilakoltatott emberek sorsa számos esetben sajnos megpecsétlődik.

⁶¹ A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 143. §. (1) h).

⁶² http://www.ncsszi.hu/download.php?file_id=973

⁶³ Jürgen Habermas: Faktizität und Geltung. Beiträge zur Diskurstheorie des Rechts und des demokratischen Rechts, 1992.

A szolidaritás elve, mint normatív társadalomelv mindenekelőtt és legfőképpen jogelv, hangsúlyozza Nell Breuning⁶⁴.

A társadalometikai elv tehát megköveteli azt, hogy a szolidaritást beépítsék a szabályrendszerekbe, a keretrendelkezésekbe, alkalmazva azt a hétköznapiakban az arra rászorulóknál.

A társadalometikai elv, illetve az individuáletika összekapcsolásával, mely a személyes erkölcsösségben mutatkozik meg, nézőpontom szerint, egy szolidaritáselvű intézményi struktúra megvalósítható lenne.

A szolidaritás, mint azt már a bevezetőben hangsúlyoztam, a hétköznapi értelemben *kölcsönös kötelezettégvállalást, illetve egymás megsegítésének a készségét* kell, hogy jelentse. Semmiképpen nem szabad, hogy a szolidaritás alkalmazása kizárólagosan az egyik félre szorítkozzon, mintegy *egyoldalúan eltolódjon*. Hazánkban úgy látom, a jelen pillanatban meghozott intézkedések egyensúlyát kellene megtalálni, mely egyaránt kedvez mindkét félnek. A végrehajtási eljárások során a pillanatnyi megoldás nem hiszem, hogy célravezető, értem ezalatt a korlátozások bevezetését az árverések terén, továbbá az adóvégrehajtások teljes felfüggesztését.

A szolidaritás célja, hogy ösztönzően hassunk egymásra, kölcsönösen és mindenkire nézve igazságosan gondoskodjunk egymásról. A szolidaritás akkor működik a legjobban, ha tiszteletben tartjuk egymás eltérő szükségleteit és életkörülményeit, megértjük, hogy a szolidaritásnak számos módja van, és összehangoljuk válaszainkat.

Az alkotmányos alapjogok az Alaptörvényben fogalmazódnak meg. Az Alaptörvény azonban kiegészítésre szorul, nem minősíthető lezárt és kimerítő szabályozásnak, mivel csak az alapvető és legjelentősebb kérdéseket regulálja.⁶⁵

Az Alkotmány tehát egy összefoglaló alapszabály, a részletesebb szabályozás a törvényeken keresztül zajlik. Az Alkotmányjogot mintegy „anyagjogként” jelöli a szakirodalom, hiszen nagy részét más jogágak is magukban foglalják, illetve foglalhatják.

„Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”⁶⁶

Ebből kiindulva talán jó úton haladhatunk valamiféle megoldás felé, ha érvényesítjük az arányosság elvét, vagyis a kívánt cél fontossága és az ennek elérése érdekében okozott érdeksérelem között megpróbálunk valamiféle egyensúlyt, arányosságot találni.

A rendelkezésünkre álló források kiaknázásával, egy szolidaritáson alapuló finanszírozási rendszer kialakításával létrehozott szociális alappal segítség nyújtható, a ténylegesen rászoruló és együttműködő egyének részére, még a jelen helyzetben is.

Szem előtt kellene tartanunk, hogy az igazi erkölcs nem egy egyszerű „én-te” viszony, hanem komplex „mi” kapcsolat⁶⁷.

⁶⁴ Arno Anzenbacher, *Keresztény társadalometika*, 2001. 188.o.

⁶⁵ Petrétei, *Magyar Alkotmányjog I.*, 2002, Pécs.

⁶⁶ Magyarország Alaptörvénye I. cikk (3).

⁶⁷ Kézikönyv az egyházi fenntartású intézmények számára, Birher Nándor: *Jog, erkölcs, vallás* 2020.

Irodalomjegyzék

Andorka, R. (2006) *Bevezetés a szociológiába*. Budapest: Osiris.

Anzenbacher, A. (2001) *Keresztény társadalometika*. Budapest: Szent István Társulat.

Birher, N. (2020) *Kézikönyv az egyházi fenntartású intézmények számára, Jog, erkölcs, vallás*. Budapest: Károli Gáspár Református Egyetem Állam - és Jogtudományi Kar.

Farkas P. A katolikus egyház társadalmi tanításának alapelvei és gyakorlati alkalmazásuk. *Kötelékek*, 11 (2) 28-39.

Elérhető: http://www.ncsszi.hu/download.php?file_id=973 (Letöltve: 2020.02.28.)

Frank, I. (1846) *A közigazság törvénye magyar honban, Második rész I*. Buda: Magyar Királyi Egyetem. 277. o.

Habermas, J. (1992) *Faktizitat und Geltung. Beitrage zur Diskurstheorie des Rechts und des demokratischen Rechst*. Frankfurt: Suhrkamp.

Maczonkai, M. (2005) *Jogszociológia*. Budapest-Pécs: Dialóg Campus.

Petrétei, J. (2002) *Magyar Alkotmányjog I*. Budapest-Pécs: Dialóg Campus.

Sik, D. (2018) Szolidaritás a késő modernitásban. *Szociológiai Szemle*, 28 (1) pp. 4-32.

Takács, E. (2019) Társadalmi szolidaritás vs reflexív szolidaritás. Durkheim szolidaritáskonceptiója a későmodernitásban. *Socio.hu Társadalomtudományi Szemle*, 9 (2) pp. 42-57. Elérhető: https://socio.hu/uploads/files/2019_2/32_takacs.pdf (Letöltve: 2020.04.26.)

Linkjegyzék

ATV (2018) *Működhet a skandináv modell Magyarországon?* Elérhető: <http://www.atv.hu/belfold/20180128-mukodhet-a-skandinav-modell-magyarorszagon> (Letöltve:2020. 03. 07.)

Családi Csődvédelmi Szolgálat honlapja (2016) *Március 1. napjáig igényelhetnek csődvédelmet azok, akiknek lakóingatlana veszélyben van*. Elérhető: <http://www.csodvedelem.gov.hu/hirek/32> (Letöltve: 2020.02.18.)

Családi Csődvédelmi Szolgálat honlapja (2020) *Fontos információk a fizetési moratóriummal kapcsolatban!* Elérhető: <http://www.csodvedelem.gov.hu/hirek/50> (Letöltve: 2020.04.26.)

EUR-Lex. Access to European Union Law. (2012) *Az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata*. Elérhető: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex:12012E/TXT> (Letöltve: 2020.04.26.)

Kereszténydemokrácia tudásbázis (2013) *A kereszténydemokrácia története*. Elérhető: <https://barankovics.hu/keresztenydemokracia-adatbazis/a-keresztenydemokracia-tortenete> (Letöltve: 2020.04.25.)

Kormányportál (2012) *Kormányzati intézkedések a lakáshitelesek érdekében (frissített - 2012.06.25.)* Elérhető: <https://2010-2014.kormany.hu/hu/gyik/kormanyzati-intezkedesek-a-lakashitelesek-erdekeben> (Letöltve: 2020.04.27.)

La Santa Sede (Vatican) (2004) *Az Egyház társadalmi tanításának kompendiuma*. Elérhető: http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/justpeace/documents/rc_pc_justpeace_doc_20060526_compendio-dott-soc_hu.html (Letöltve: 2020.04.20.)

Manager Magazin (2020) *Bund will Mieter in Corona-Krise schützen*. Elérhető: <https://www.manager-magazin.de/politik/deutschland/corona-bund-will-mieter-vor-zwangsräumung-schuetzen-a-1305631.html> (Letöltve: 2020. 03. 25.)

OOZ Oldenburger Onlinezeitung (2020) *Coronavirus: Bundesregierung prüft Maßnahmen zum Mieterschutz*. Elérhető: <https://www.oldenburger-onlinezeitung.de/nachrichten/coronavirus-bundesregierung-prueft-massnahmen-zum-mieterschutz-36946.html> (Letöltve:2020. 03. 25.)

Pénzcentrum (2020) *A 19 legfontosabb kérdés és válasz a hiteltörlesztési moratóriumról*. Elérhető: <https://www.penzcentrum.hu/hitel/a-19-legfontosabb-kerdes-es-valasz-a-hiteltorlesztesi-moratoriumrol.1090803.html> (Letöltve: 2020. 03. 26.)

RBB24 (2020) *In Berlin werden vorerst keine Wohnungen geräumt*. Elérhető: <https://www.rbb24.de/politik/thema/2020/coronavirus/beitraege/berlin-keine-wohnung-raeumung-sperrungen-strom-gas-wasser-corona-krise.html> (Letöltve: 2020.03.25.)

Jogszabályjegyzék

2/2014 PJE határozat.

2011. évi CLXX. törvény a hitelszerződésből eredő kötelezettségeiknek eleget tenni nem tudó természetes személyek lakhatásának biztosításáról.

2014. évi LXXVII. törvény az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről 10. §.

2014. évi XL. törvény a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről.

2014. évi XXXVIII. törvény a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről.

2015. évi CXLV. törvény az egyes fogyasztói kölcsönszerződésekből eredő követelések forintra átváltásával kapcsolatos kérdések rendezéséről.

2015. évi törvény a természetes személyek adósságrendezéséről.

2018. évi CIII. törvény a Nemzeti Eszközkezelő Programban részt vevő természetes személyek otthonderemtésének biztosításáról.

35/2015.(II.25.) IM rendelet az önálló bírósági végrehajtó intézkedése ellen benyújtott panaszügyek intézéséről, a panaszügyek felügyeletéről és a fegyelmi ügyek nyilvántartásáról.

40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet veszélyhelyzet kihirdetéséről.

47/2020 (III.18.) Kormány Rendelet, illetve 62/2020 (III.24.) Kormány Rendelet.

SOLIDARITY AND DEBT COLLECTION

ESZTER SŐRÉNÉ DR. BATKA

Solidarity is also known as the power of humanity. Since many people are living on Earth, solidarity can have various meanings. People are different, therefore they obviously do not share exactly the same opinion on every issue. However, there is one thing we all have in common: all of us are human beings.

Solidarity is a term often invoked in everyday life, and it is of particular importance today. In this article I examine the relationship between solidarity and judicial enforcement. In addition, I also propose a possible system that would ensure that law enforcement takes place based on a socially responsible system. In everyday use the term 'solidarity' means mutual commitment and the willingness to help each other, which has unfortunately become almost completely extinct in today's society. In my view the emphasis should be on mutuality and the aim is to form a community of solidarity, in which the tax burden, such as social security contributions, is distributed on the basis of ability to pay.

Keywords: solidarity, humanity, fundamental human rights, evictions, cooperation